DE

FEBRE INTERMITTENTE.

DISSERTATIO

INAUGURALIS MEDICA

QUAM

SUMMOS IN MEDICINA ET CHIRURGIA HONO-
S A GRATIOSO MEDICORUM ORDINE IN UNI-
RSITATE FRIDERICA GUILELMA BEROLINENSI
RITE OBTINENDOS

DIE XIII. M. JULII A. MDCCCXLIII.

H. L. Q. S.

PUBLICE DEFENDET

AUCTOR

ENRICUS GUIL. PRIEGER

RHENANUS.

OPPONENTIBUS:

REMER, med. et chirurg. Dr.
KOEHLER, med. et chirurg. Dr.
KIND, med. et chirurg. Stud.

BEROLINI,

TYPIS NIETACKIANIS.

PATRI

OPTIMO DILECTISSIMO

HASCE

LITERARUM PRIMITIAS

ANIMO GRATISSIMO

D. D. D.

AUCTO

DEFINITIO.

Febres intermittentes sunt eae febres, quarum pa-
oxysmi liberis intervallis sese excipiunt; quam ob
em nonnulli periodicas eas rectius nominari con-
enderunt. Alterae febribus intermittentibus opposi-
ae sunt febres continuae, quia liberum symptoma-
um febrilium intervallum non ostendunt, et remis-
ones solas atque exacerbationes habent. Divisio
item haec febrium est secundum typum generalem,
iem observant.

DE RATIONE AC NATURA FEBRIS INTERMITTENTIS.

Quod ad naturam rationemque febrium intermit-
ntium pertinet, nihil certi constat; characterem ejus
finire non possumus, qua nos proxima causa fu-
t. Quod Ill. Hildebrand jure dixit de febre in

universum, id eodem jure de febre intermittente in specie dici potest: „Logica ejus definitio dari non potest; hinc pro idea febris explacanda descriptio rhetorica potius requiritur.“ Multae existunt sententiae ac conjecturae excellentissimorum in rebus pathologicis virorum de proxima febris intermittentis causa, et valde sunt respiciendae; nullo modo autem his hypothesibus morbi naturam ipsam investigatam et plane in lucem productuam esse opinemur.

Nostris temporibus praesertim ex anatomia et chemia pathologica, nec minus ex microscopia major hujus processus morbosi cognitio petenda est, atque nunc jam experimenta perscrutatorum maximam nobis spem praebent.

Per experientiam atque experimenta jam instituta invenimus mixtionem sanguinis in febre intermittente maxime alteratam, sic ut globuli sanguinis et prae ceteris elementis cruor maximae diminuti sint, atque liquor sanguinis, quem dicimus serum, praevaleat. Quod jam ex colore peculiari aegrotantium hoc morbo intelligi potest, quippe qui colore sic dicto febrili praediti sint. Quibusdam in regionibus, ubi febres intermittentes sunt endemicae, exempli causa in terris depressis Batavorum, omnes fere incolae colore lurido, flavo laborant. Magn

etiam haec sanguinis depravatio multis sudoribus et
propensione ad morbos hydropicos manifestatur.

Non minus sectiones hoc morbo defunctorum
excellentissima depravati sanguinis vestigia et se-
quelas patefaciunt: lien saepenumero hypertrophi-
cus atque maceratus, et sanguine fusco, coeruleo,
dissoluto repletus invenitur; systema venae porta-
rum quasi infarcitum liquore potius sanguineo
quam sanguine, qui haeret in vasis varicosis et re-
laxatis, neque circuitum liberum permittit.

Num hac sanguinis constitutione processus fe-
brilis declarari possit? Forsitan irritato systemate
nervorum a sanguine depravato. An potius sanguis
decompositus e systemate nervorum prius alterato
declaranda sit? Quaestiones hae sunt, quibus nulla
ratione responderi potest. A multis pathologis fe-
bris intermittens inter febres sic dictas nervosas
numeratur ob multa praestantissimaque symptomata
systematis nervorum irritati.

Reich proximam causam ponit in medulla spi-
nali, et quidam in membranis ejus inflammatis.
Contra alii morbum in systemate ganglioso abdo-
minali sedem habere affirmant, ac per anatomiam
pathologicam vestigia in gangliorum tela laesa in-
venta esse dicunt. Pathologi veteres nominarunt

febrem neutrius generis, quia et systema nervosum et vasculosum in eis particeps signornm morbosorum est.

Omnes autem hae sententiae nullo modo satisfaciunt, atque in hujus morbi natura et ratione perscrutanda atque in lucem proferenda adhuc maxima et experientiae et experimentorum copia desideratur.

Processus febrilis tam profunde inire videtur in totam corporis organisationem occultissimasque ejus actiones, ut explicatio ejus satis clara plus optari quam exspectari posse videatur.

DESCRIPTIO SYMPTOMATUM.

Nobis jam descriptio morbi majoris adhuc momenti esse debet, quam hypotheses de natura neque probatae neque probabiles. Quare signa symptomataque accuratius definiamus, atque hac ratione tabulam febris intermittentis claram et veram describamus.

Omnis febris intermittens est composita paroxysmis sic dictis atque intervallis liberis signorum febrilium. Paroxysmi tria sunt stadia discernenda:

Stadium horroris — aestus — sudoris vel potius criseos.

Stadium primum ingreditur horripilationibus, quae fere semper initium capiunt in tergo atque

ıinc per totam corporis superficiem diffunduntur; rigus intercurrit cum cute anserina et frigida, saepe lentium frictione; pulsus est frequentissimus, celerimus, sed parvus, contractus, duriusculus, facies ıallida et collapsa; capitis dolor saepe inimicissiıus, ita ut aegroti caput sustinere vix possint; rina pallida, sed copiosa, magna sitis maximaque egroti inquies. Durat hoc stadium plerumque hoım dimidiam ad unam; in quotidiana et tertiana revius obtinet tempus, in quartana autem nonnunuam horas quatuor et plures. In febribus tertias horror magis est rigor tremorque artuum, in ıartanis contra magis algor reperitur.

Paullatim transit in stadium aestus, in quo cuı rubescit et calescit, pallor cedit rubori, frigus lori, oculi injecti sanguine splendorem magnum tendunt, pulsuum frequentia et celeritas aliquanm diminuuntur; pulsus majores, pleniores et unısi fiunt; urina imminuta, sed rubra, clara; sitis rmagna vi aegrotum vexare solet.

Sub finem stadii aestus cutis fit mollis et ad ıspirationem apta; pulsus undosus, quod symptoma sin indicat per cutem seu transpirationem, quae ıe debet, ut medicis satisfaciat, copiosa, universa-

lis, vaporosa, tepida, acidam reactionem chemica
ostendens.

Saepenumero crisis plus vel praecipue per ren
efficitur, ubi copia urinae augetur atque sediment
rosaceo latericio vas infimum obtectum est. I
stadio criseos omnia febrilia symptomata remittu
atque paullatim in apyrexiam, ut intervallum int
duos paroxysmos nominatur, transeunt.

DIVISIO FEBRIUM INTERMITTENTIUM.

Divisiones febrium intermittentium permult
sunt, varia enim ratione a decursu normali defl
ctere possunt hae febres, et primum quidem distr
buuntur secundum typum seu secundum tem
pus, quo paroxysmi singuli alternant inter s
Permultae autem ac varia sunt discrimina.

Typus generalis febrium intermittentium ess
potest vel regularis vel irregularis. Haec diviss
spectat ad dies, in quibus febris apparet, et quide
febris regularis est illa, cujus paroxysmi certis di
bus occurrunt; irregularis, ubi id non fit. Tu
typus vel fixus vel mobilis esse potest, quae rat
spectat ad tempus diei seu ad horam, in qua p
roxysmus intrat, et tum quidem est typus fixus,
paroxysmi singuli iisdem semper dierum horis a

arent, tum vero typus est mobilis, si alio atque io tempore paroxysmi occurrunt; typus autem obilis rursum duplex esse potest vel anticipans el postponens.

Febris tum *typum* habet anticipantem, quando aroxysmi sequentes maturius semper apparent quam itecedentes, sic ut paullatim sibi appropinquent. t exemplum afferam, si in febri quotidiana proxysus hesterno die hora decima apparuit, hodie aum hora nona jam intrat, hic est typus anticipans; ostponens typus adest, si contrarium anticipantis cidit.

Etiam febris subintrans hic memoranda est; feis quidem est anticipans, sed ita, ut paroxysmi ter se compliceantur.

Inter febres regulares numeratur:

1. Febris quotidiana, ubi viginti quatuor horis terjectis paroxysmi singuli sese sequuntur. Quoliana plurimos suos paroxysmos matutino tempore bet.

2. Febris intermittens tertiana, cum intervallo adraginta octo horarum. Haec purissima febrium ermittentium forma est et quod ad singulos paxysmos et quod ad typum elaboratum pertinet. epe autem mutantur in febres sic dictas comita-

tas seu perniciosas, quare semper maxime in cura-tione respiciendae sunt.

3. Febris quartana, cum septuaginta duabus horis interjectis. In quartana febre stadia aestus et criseos minus elaborata esse solent quam stadium horroris, quare etiam in hoc maximum periculum imminet; algor internus saepe est inimicissimus. — Quartana longissimum tempus durat, praecipueque morbos organicos in tractu intestinali efficit, phy-conias, hydropsias etc. de quibus sequelis ac com-plicationibus postea disserendum est. —

Nonnulli pathologi quintanas etiam febres in-termittentes esse volunt, quas plurimi tamen extare negant.

Porro typus simplex et compositus esse pot-est. Simplex dicitur, ubi pyrexis atque apyrexia fixo apparent tempore, tempus suum sine intermis-sione perdurant, omnesque paroxysmi sunt aequa-les. Sunt autem quotidiana, tertiana, quartana simplex.

Compositae sunt febres, ubi in tempore inter-missionis alii paroxysmi intercurrunt. Discernun-tur autem in febres intermittentes duplices et du-plicatas.

Duplex est, si in die apyrexiae quoque parox-

smus, etsi levis esse potest, intrat: exempli causa bris tertiana duplex ea est, ubi primo die paroysmus gravis occurrit, secundo die levior, tertio rum gravior, quarto levior etc. Respondent sibi od attinet tempus ac gradum, dies et aequales inaequales.

Intermittens duplicata dicitur, in qua singulis ebus duo apparent parxysmi et intermissiones. ris quotidiana duplicata adest, si et mane et spere paroxysmus atque intermissio apparet.

Multi pathologi sub febri quotidiana duplici ndem morbum intelligunt, et promiscue nominis ambobus utuntur; alii discrimen statuunt, femque duplicatam quotidianam nominant, si oms paroxysmi sunt aequales, duplicem vero, in qua roxysmi alterni sibi respondent et tempore et ementia.

Ergo in quotidiana duplicata una tantum febris , quae pro uno impetu duos eodem die facit. In plice vero duae sunt febres intermittentes quotinae, quarum altera gravior, altera levior est.

Altera febrium intermittentium divisio est sendum characterem.

Ac primum quidem discrimen est inter febres ermittentes benignas et malignas. Benignae eae

dicuntur, quae per se ipsas vitae non afferunt pe-
riculum, et bonam prognosin permittunt; ergo mo
ex his non imminet. Malignae seu perniciosae ist
appellantur, quae per se ipsas vitae periculum a
ferunt, malamque prognosin praebent.

Ad febres perniciosas numerari solent:

1. Febres intermittentes comitatae, quae cu
alio periculoso morbo conjunctae sunt. Plurim
diversissimaeque existunt combinationes et modi
cationes. Exempli causa affero: febrem intermitte
tem cephalicam, apoplecticam, comatosam etc.
bres intermittentes inflammatorias, pneumonica
pleuriticas, dysentericas etc. febrem intermittent
spasticam, tetanicam, cholericam, etc.

2. Ad febres intermittentes comitatas ali
quaedam febres accedunt, quae a pathologis vete
bus peculiaribus sunt designata nominibus:

1. Febris algida, in qua aegroti inter pa
xysmum rigescunt.
2. Febris helodes s. sudorifera; sudoribus co
liquativis paroxysmus totus se designat.
3. Febris lyngodes s. singultuosa, cum s
gultu inimicissimo conjuncta.

Aliae hujus generis etiam sunt, quas omnes
scribere supervacaneum mihi videtur.

3. Porro ad febres perniciosas referuntur.

Hemitritaeus seu semitertiana, cujus duae prae-pue distinguuntur species.

Hemitritaeus Celsi est f. intermittens tertiana, ujus paroxysmi ita se extendunt, ut finis unius in terius innitium porrigatur; febris igitur est sub-trans, quam supra descripsimus. —

Hemitritaeus Galeni autem est febris inter-ittens tertiana cum febri continua remittente con-ncta.

Altera divisio febrium intermittentium est se-undum vehementiam symptomatum febrilium et iidem tres sunt species:

Febres intermittentes erethisticae seu medio-es, ubi febris vehementia parca et satisfaciens est. ebris intermittentes sthenicae seu inflammatoriae, i paroxysmi vehementissima febris ac symptoma-m febrilium vi sese designant. Saepenumero le-erae sunt, neque bonam praebent prognosin.

Febris intermittentes asthenicae facillime mu-ntur in febres hecticas aut putridas, atque pessi-um dant augurium.

Haec ultima divisio in cura instituenda maximi benda est. —

Quartum discrimen febrium intermittentium de-

pendet de manifestatione earum vel aperta vel la
vata. Apertae eae dicuntur, quae non solum par
xysmos habent exquisitos, sed etiam paroxysmi cer
stadia; larvatae contra, si sub imagine alius mor
occultantur, ac fere tantum conjici possunt. Disce
nendae hae sunt ab alio genere sic dictarum larv
tarum febrium intermittentium, quae mea opinio
inter febres intermittentes nullo jure numerantu
Sunt magna series morborum vel potius affectionu
morbosarum, quae periodice recurrunt, nullum a
tem febrilium symptomatum vestigium offerunt; su
quidem in primis sic dictae neuroses, quarum n
merus ingens.

Febres intermittentes mihi autem ex duab
signorum et febrilium et periodicorum pathognom
nicorum seriebus constitutae videntur: quare si u
series deficit neque ullum ejus vestigium inven
potest, febris intermittens nullo modo esse pote
sed potius aut febris simplex aut morbus aliqu
periodicus.

Veteres medici febres intermittentes etiam div
serunt secundum anni tempus in febres intermitte
tes vernales et autumnales, quarum priores ob pr
pensionem ordinariam ad crises largas atque exq
sitas, saepe febres depuratoriae nominatae sun

linoris vero momenti haec est divisio. — De comlicatione febrium intermittentium cum aliis morbis, onnulla supra jam dicta sunt, alia in capite de erapia afferentur. —

AETIOLOGIA.

Febres intermittentes plurimae fiunt spontaneae d etiam contagione existere possunt.

Ad spontaneam genesin duos praesertim caurum series afferri oportet, praedisponentes et ocsionales. — Quarum priores esse possunt et inrnae et externae causae. Internis annamerantur tis tenera, vulnerabilis, quam dicimus »verzärtelte aut.« Porro homines systemate nervorum irritali, erethistica praediti saepius hoc morbo corriuntur quam homines quadrati, robusti. Praecipue tem maxima dispositio aegrotandi existere solet iis, qui prius eodem morbo jam laborabant. — ausae externae praedisponentes modo singulos hones, modo totas regiones et populos afficiunt. int autem in primis temperies frigida, humida, a cutis transpiratio offenditur neque effici potest; organicis praeditus effluviis, praesertim quae itur mephitis paludosa: quare saepenumero vere que autumno in regionibus, quae magnis sylvis

et paludibus obtectae sunt, epidemiae late extens… superveniunt.

Magna praedispositio in terris profundis, ma… adjacentibus adesse solet, ubi mare nonnunquam i… terras propinquas effunditur, ibidemque aquam illa… perniciosam relinquit, quam dicunt maris adcol… »Brackwasser«. Eadem ratione post inundation… fluviorum in vernali tempore major fit disposit… aegrotandi febri intermittente. Endemicae sunt feb… intermittentes in regionibus vulcanicis, vel ubi pri… ribus temporibus vulcani laborabant. Occasional… causae in primis sunt perfrictiones et permadef… ctiones subitae, somnus in cubiculo humido et a… rae permeanti exposito; multae tamen aliae etia… esse possunt, quippe quum omnes fere corpor… animique afflictus organismum praedispositum … morbum injicere possint. Quae nutrimenta ad mo… bum intermittentem efficiendum plurimum conferar… non satis constat. — Quod ad contagionem pertin… observatum est, homines vestimentis, lecto et lint… aegrotorum febri intermittente usos eodem morb… esse correptos.

SPATIUM.

Intermittens ephemera non invenitur; quotidian… et tertiana per dies quatuordecim ad viginti quatu…

erdurare et cum septimo paroxysmo finiri solent. uartana saepenumero per menses duos, nonnunuam etiam per totius anni spatium aegrotos in cuiculo retinere possunt. Varium autem spatium est, eque certis finibus circumscribendum.

PROGNOSIS.

Prognosis in febribus intermittentibus, quod l generale pertinet, bona appellari potest, praecie febris tertianae legitimae. Quotidiana neglecta cile mutatur in febrem continuam. Quartanae hoc re nunquam accidit, difficillime autem est sananda, epe recrudescit magnamque habet dispositionem l morbos consecutivos. Melius est, si stadium rroris brevius, aestus atque criseos longius per mpus permanent. Respicienda sunt in ponenda ognosi:

1. Febris diuturnitas: quo brevius tempus orbus duravit, eo facilius tollitur; si diutius adit facile desorganisationes in cavo abdominis atque orbi consecutivi existunt.

2. Aetas et constitutio aegroti, nam et infantes debiles paroxysmis facile exhauriuntur; infantis magnum periculum impendet ex convulsionibus hementissimis in stadio primo seu horroris.

3. Complicationes affectionesque secundariae. Permultae sunt, sed omnes fere dubiam permittunt prognosin, quia duo morbi in plurimis casibus sese adjuvant in corpore conficiendo.

4. Typus: febres intermittentes tertianae facilius tolluntur, quartanae graviores esse solent.

5. Causae: sporadicae levissimae sunt; epidemicae saepenumero perniciosam faciem ostendunt.

6. Omnes fere malignae intermittentes suppeditant prognosin dubiam ad malam vergentem.

Plurimum autem in morbo intermittente febri bona curationis methodus praevalet, et in hoc malo generis humani medicorum ars maximos refert triumphos et laudes. Optimus hujus morbi est apparatus medicamentorum, et remedia habemus paene certa in iis curandis. Magnam opem etiam intermissiones in hoc morbo curando medicis praestant, quum in iis vires aegrotantium restituantur.

EXITUS ET SEQUELA.

Exitus optimus febris intermittentis est sanatio per crisin satis magnam, qua cutis largum et universalem profundit sudorem. Sunt praeter hanc etiam aliae crises supplementariae, ut eczema criticum circa labia oris meatusque narium (herpes l

ialis). Semper autem magna remanet dispositio d recidivas, praecipue crisibus non satis elaboratis, sudore parco neque per totum corpus diffuso; aepenumero autem sanatio non plane perficitur, equelae relinquuntur molestissimae. Organa systematis digestionis in primis pati solent et potissimum lien. Jam inter decursum morbi intumescenia lienis exoriri solet; in primis quidem paroxysis raro reperitur, si autem morbus per longius empus duravit, in omnibus fere casibus lien maoris voluminis quam solet per integumenta abdoninis sentiri potest. Magna lienis intumescentia ominatur placenta febrilis, quae non solum hyperophiae, sed saepissime etiam malacia et maceratio arenchymatis est. Multas molestissimasque sequeis haec lienis desorganisatio excitat et inter decurum morbi et post febrem intermittentem finitam, t hydropsias, melancholiam, hypochondriam aliaue animi pathemata: sicut in iis regionibus ubi ebres intermittentes endemicae sunt, plurimi fere icolae peculiari quadam animi melancholia labont. Non solum autem lien afficitur hac physcoia, sed saepe etiam hepar aliaque tractus intestialis organa. Circuitus sanguinis in cavo abdomiali, praesertim venae portarum retardatur, sanguis

haeret nec propulsatur, molestissimas efficit con-
gestiones atque vasorum relaxationes. Sectione
hoc morbo defunctorum plurima hujus desorgani-
sationis praebent exempla. Hydropsiae non rar
exoriuntur, modo per crisin irregularem (hydrop
criticus), modo impedito circuitu sanguinis in ven-
tre (hydrops organicus), modo ex mixtione sangui-
nis depravata (hydrops atonicus). Toto habitu e
colore convalescentium ex febri intermittente long
intelligi potest magna organorum digestionis discus-
sio. Facies et tota cutis lurida, flava, colorque si
dictus febrilis.

Nonnunquam etiam febris intermittens in aliu
morbum immutatur per metaschematismum; ac pri-
mum quidem paroxysmis prolongatis in febrem re
mittentem continuam; in typhum quoque praecipu
tempore autumnali f. intermittens transire potes-
quae non laeta est mutatio. In epidemiis nonnun
quam reperitur, febres intermittentes abire in febre
gastricas aut gastricas catarrhales, quae posteriore
saepenumero transeunt in febres nervosas.

In tuberculosin pulmonum febris intermitten
rarissime discedit; e contrario processus intermit-
tens tuberculosin excludere videtur. Observatu
enim est, in regionibus, ubi febres intermittente

ndemiae sint, tuberculosin esse rarissimum morbum t vice versa. Fieri autem potest, ut tuberculosis febre intermittente larvata atque mitigata, post anationem hujus morbi, denuo recrudescat, et hac atione ex febre intermittente orta esse videatur.

Febris intermittens quosdam morbos re vera saare seu potius diminuere et excludere dicitur exemli gratia morbos impetiginosos, scabiem etc., afectiones nervorum gangliosorum, ut epilepsiam etc., uare nonnulli pathologi febrem intermittentem morum depuratorium esse contendebant atque omne nandi conamen repudiabant.

Ut supra jam dictum est, mors rarus quidem st exitus hujus morbi; sed nonnunquam efficitur primo horroris stadio per impletionem partium ternarum sanguine, praesertim apoplexia cererali, rarissime in ceteris stadiis aut viribus aegroti lane exhaustis.

THERAPIA.

In febris intermittentis curatione quatuor inditiones principales respiciendae sunt, quae in morbi ecursu sese excipiunt:

1) ut causae efficientes tollantur,

2) ut complicationes si adsunt removeantur,

3) ut febris intermittens ipsa specificis reme-diis debelletur,

4) ut febris caveantur recidivae.

Prima cura est potius prophylactica et diaete-tica quam contra morbum exquisitum. Caveamus praecipue in regionibus, ubi febres intermittentes endemiae sunt, aut si epidemia febris intermitten-tis adest, omnes noxas, quibus excitari morbus so-let; ordinemus vitam diaeteticam, repudiemus om-nem excessum et in corporis functionibus et in animi affectionibus; vitemus in primis omnem refri-gerationem et permadefactiones subitas, somnum in cubiculo humido atque aurae permeanti exposito. Quum prodromi morbi appropinquantis occurrunt remediis idoneis, ut saepenumero emetico e tartaro stibiato cum radice Ipecacuanhae, vel eccoprotico vel sudorifero post refrictiones morbum profligemus. Secunda est indicatio complicationum removenda-rum, quo febris intermittens pura et clara fiat, ut tum febrifugis debellari possit. Plurimae ac variae sunt complicationes, atque etiam curationes, quarum principales tantum extollamus.

Primo ad febrem intermittentem aggreditur status gastricus exquisitus et quidem gastricus bi-liosus (quae complicatio non rara est): inimicissi-

nus capitis dolor, lingua flavo muco obtecta, dolor n hypochondrio dextro, nausea saepe obvia etc. Curatio hujus rationis minus efficitur eccoproticis, quia facile tractum intestinorum irritant atque diarrhoeas gravissimas ponunt; plus valet emeticum e artaro stibiato cum Ipecacuanha, praecipue si post paroxysmos administratur. Contraindicationes sunt: status inflammatorius ventriculi et partium circumiacentium, congestiones ad caput etc. In his casibus optime dantur remedia aërophora, instituuntur detractiones sanguinis minus generales quam locales. Symptomatibus inflammatoriis crescentibus tartarus depuratus cum Kali nitrico administrandus.

Etiam status gastricus mucosus adesse potest; arde ingreditur et cum magna et corporis et animi assitudine conjunctus est. Facile mutatur in febrem remittentem mucosam. Curatio paene eadem ut in casu altero.

Epidemiae febrium intermittentium haud raro magna propensione ad catarrhum bronchialem aut bronchitidem chronicam sese designant. Cura etiam in hac complicatione emetico forti instituitur, tum ammonium muriaticum modo solum, modo cum refractis tartari stibiati aut radicis Ipecacuanhae dosibus porrigitur. Si status mucosus biliosus super-

venit, cura fit contra symptomata maxime promi-
nentia, quibuscum altera quoque extinguuntur.

Accidit autem nonnunquam, ut status gastricus
cura hac antigastrica non expellatur; tum quidem
extracta amara et acida mineralia saepe multum
valent. Secunda complicatio majoris est momenti
cum statu catarrhali, quia tum febris intermittens
saepenumero mutatur in febrem subcontinuam. Cura
facilis: Rp. Ammon. muriat. dr. ij. Tart. stib gr.
Aq. dest. Unc. V. M. D. S. 2stdl. 1 Essl. Compli-
catio rheumatica facile tollitur; nonnunquam meta-
stases rheumaticae ad partes internas occurrunt:
quare accuratius tractanda haec combinatio est me-
thodus sudorifera optima. Intermittens inflammato-
ria putrida brevi tempore in febrem subcontinuam
abire solet: cura magis antiseptica quam antiphlo-
gistica esse debet.

Febris intermittens gastrica nervosa crebro in
putridam transit. Curatio fit potissimum remediis
acidis, quae et ad internum et ad externum usum
administrantur. In casibus solis, ubi horrores vehe-
mentissimi exoriuntur, impetus hi Chinae praepara-
tis impugnandi sunt. — Tertia atque praestantissima
indicatio est febris intermittentis ipsius per remedia
specifica tollendae. Cura haec dividitur in cara-

ia singuli paroxysmi adjuvantur, quae cura sym-
omatica appellatur; et in curam, qua totus pro-
ssus intermittens extinguitur, quae radicalis cura
minatur. Cura symptomatica in singulis paroxys-
orum stadiis processum febrilem normalem modo
nservare modo adjuvare debet, cujus rei descrip-
onem supervacaneam esse censeo.

CURA, QUAM DICIMUS RADICALEM.

Et prima quidem indicatio est cavendi, ne pa-
xysmi redeant, deinde ne dispositio febris inter-
ttentis in aegroto remaneat.

Ad has autem indicationes perficiendas plurima
usu sunt remedia; inter alia tamen excellit cor-
x Chinae et ejus praeparata. Quod ad formam,
qua China optime administratur, pertinet, optima
t infusum Chinae frigide paratum atque in primis
lia Chinae, Chininum sulphuricum et muriaticum.
iam pulvis dari potest, sed bonum digestionis ap-
ratum postulat, qua de causa saepe non fertur.

Duae sunt methodi Chinae adhibendae:

1. Methodus praevertens,
2. Methodus confundens.

Prima methodo proximus paroxysmus caveri
bet, quare China in apyrexia dari solet, et quidem
odo in dosibus parvulis, sed saepe iteratis, modo

in dosibus majoribus, sed rarius, modo in dosibu
parvis ad majores paullatim adscendentibus. Quo
ad quantitatem corticis Chinae in apyrexia data
pertinet, in quotidiana drachmae sex ad unciam v
etiam plus, in quartana uncia una et dimidia a
uncias duas consumuntur. Corrigentia adduntu
aromata et amara aetherea, ut cort. Cinnamomi, C
riophylli, Zingiber etc. Si lingua muco obducta, Chin
additur ammonium muriaticum, ubi ventriculus debil
tate aliqua laborat Rheum Chinae digestionem adjuva
sin vero China ipsa non tollitur, Salia chinae, Chininu
sulphuricum et muriaticum administrantur.

Methodus confundens paroxysmum jam pra
sentem extinguere vel gradum ejus ac vehementia
diminuere tendit.

Recidivae praecipue dies septimos observa
quamobrem curatio usque ad septimam diem conv
lescentiae produci solet in quotidiana febre, usq
ad quatuordecimum in tertiana etc. Multae su
medelae, quibus valescentia adjuvari potest: o
nia fere amera huc pertinent.

Quod attinet quantitatem Chinini sulphurici
muriatici, ad quotidianam et tertianam sananda
grana octo ad decem, ad quartanam extinguenda
grana viginti ad viginti quatuor satis esse dicuntu

Pilularum forma optima esse videtur.

Ad paroxysmos reprimendos salibus Chinae
ıs utimur, et plurimum quidem Chinino sulphu-
o. Ad morbum autem radicitus sanandum cortex
nderis majoris esse solet.

Contraindicationes Chinae sunt praeter sordes
stricas: nimia debilitas organorum digestionis,
ıtus inflammatorius seu subinflammatorius tubi in-
ıtinalis; porro obstructio et diarrhoea, et obviae
generationes viscerum intestinalium, quae non or-
: sunt ex febri intermittente. Si corpus non fert
ıinam aut si ex aliis causis suppeditari non potest,
m surrogata Chinae adhibenda sunt.

Multa autem alcaloidea vegetabilia nostris tem-
ribus commendata sunt contra febrem intermitten-
n, et fere omnia ex genere amarorum vel potius
stringentiorum; exempli causa Salicinium, Cetra-
ıium, Hypocastaninium, etc.

Ex metallis adhibentur praeparata cupri, ferri,
bii et hydrargyri, in primis tamen arsenici, cujus
ıtimum praeparatum est Solutio arsenicalis Fowleri.
senicum praesertim in febribus intermittentibus
: dictis nervosis in usum venit. Opium nonnun-
ıam febrifugum adhibetur in magna aegroti sen-
bilitate.

V I T A.

Natus sum ego, Henricus Guilelmus Prie-
ger Crucenaci, provinciae Rhenanae oppidulo, a.
h. s. XIX, patre P. E. Prieger, matre Philip-
pina e gente Akva, quos deus optimus maximus
ut perdiu incolumes mihi conservet, quotidie pre-
cor. Confessioni sum addictus evangelicae. Primi
literarum imbutus elementis Gymnasium regium Cru-
cenacense per annos duodecim frequentavi. Matu-
ritatis vero testimonio munitus, autumno anni XXXIX
Berolinum petii, ibique a rectore magnifico Ill.
Twesten in civium academicorum numerum rece-
ptus, apud Ill. Hecker, decanum gratiosi ordinis
medici maxime spectabilem, nomen professus sum.
Ibi per duo semestria hisce interfui scholis:

1. Philosophicis — de logice Ill. Trendelen-
burg, de psychologia et anthropologia Exp. Isen-
see, de zoologia Ill. Lichtenstein, de botanice
Ill. Kunth, de mineralogia Ill. Weiss, de chemia
Ill. Mitscherlich, de physica Cel. Dowe.

2. Medicis — de anatomia universali Ill. Mül-
ler, de osteologia Ill. Schlemm, de physiologia
Ill. Mueller, de anatomia comparativa Ill. Müller.
Docuerunt me insuper artem cadavera rite secandi
Ill. Mueller et Schlemm.

Jam autumno anni XL. Herbipolin ad almam
Juliam Maximilianam universitatem me contuli, ubi
rectore magnifico Ill. de Lassaulx a decano ma-
xime spectabili Ill. Textor medicinae studiosorum
numero adscriptus sum. Praeceptores mihi ibidem

runt de anatomia universali Ill. Muenz, de pa-
logia generali Cel. Narr, de pathologia et the-
ia speciali Ill. Marcus, de anatomia pathologica
Muenz, de chemia pharmaceutica Cel. Rumph,
botanice medicinali Ill. Leiblein, de arte obste-
ia theoretica et practica Ill. d'Outrepont, de
rurgia Ill. Textor, de materia medica Cel.
rr. Artem secandi cadavera me docuit Ill.
uenz. Exercitationibus clinicis medicis, obstetri-
interfui virorum Ill. Marcus, d'Outrepont.
Unde in patriam reversus tempore paschali a.
CCCXLII in almam Fridericam Guilelmam uni-
sitatem Berolinensem redii, ibique rectore magni-
Ill. Dieterici a decano maxime spectabili Ill.
engken inter medicinae studiosos receptus sum.
sserentem audivi de historia medicinae Ill. Hek-
r, de medicina forensi Ill. Wagner.
ercitationibus clinicis medicis, paediatricis, chi-
gicis, ophthalmiatricis interfui Ill. Wolff, Ill.
hoenlein, Cel. Barez, Ill. Juengken, Ill.
effenbach, Exp. Angelstein.
In instituto regio policlinico medico universi-
s per sex menses, duce Cel. Romberg, artem
lendi exercui.
Ut officiis patriae debitis satisfaciam, munere
rurgi militaris voluntarii, duce Exp. Krause, per
num fungor.
Quibus omnibus viris honoratissimis, quas pos-
maximas habeo gratias, semperque habebo.
Jam vero tentaminibus tam philosophico quam
lico, nec non examine rigoroso coram gratioso
licorum ordine rite superatis, spero fore, ut dis-
tatione thesibusque publice defensis, summi in
licina et chirurgia honores mihi tribuantur.

THESES.

1. Medicina ex uno medicamine melior quam com-
posita.
2. Symptomata objectiva subjectivis praestant.
3. Medicina et chirurgia non sunt discernendae.
4. Medicus naturae magister non minister.
5. Medicamenta non agunt nisi in sanguinem re-
cepta.

THESES.

1. Medicina ex uno medicamine melior quam co
posita.
2. Symptomata objectiva subjectivis praestant.
3. Medicina et chirurgia non sunt discernendae.
4. Medicus naturae magister non minister.
5. Medicamenta non agunt nisi in sanguinem
cepta.

NARROW GUTTERS

(1-2 CHARACTERS LOST ON SEVERAL PAGES)